

приймаються. Якщо бізнес в цілому допускає значну частку рутинної діяльності, здійснюваної за деякими заданими правилами, то економічні новації і піонерні стратегічні рішення є необхідними умовами і виразом «духу» підприємництва [3].

Так як і розмір винагороди за підприємницьку діяльність, і час його отримання виявляється істотно залежними від чинника невизначеності, в громадській думці підприємці часто ототожнюються з «подвижниками» і «першопрохідцями». Типовими прикладами підприємництва є освоєння західних територій американськими колоністами, «золота лихоманка», викликане відкриттям нових місць золота, і т.д. Однак справжніх підприємців від авантюристів завжди відрізняв великий прагматизм і точні розрахунки можливих власних вигод і витрат. Проте, слід визнати, що кордони між поняттями бізнесу і підприємництвом досить умовні, розмиті, особливо в тому випадку, якщо мова йде про високоризикових видах бізнесу.

Список використаних джерел

1. Захарченко В. І. Сталий розвиток підприємства в нестабільному економічному середовищі / В. І. Захарченко, І. В. Запоточний // Фондовий ринок. – 2001. – № 25. – С. 16-18.
2. Розвиток підприємства в промисловості України: монографія / Під ряд. Б. В. Буркинського, А. І. Бутенко. – Одеса: ІПРЕЕД НАНУ, 2010. – 492 с.
3. Шафман Н. Л. Механізм регулювання розвитку підприємницького сектору: монографія / Н. Л. Шлафман. – Херсон: ІПРЕЕД НАНУ, 2010. – 284 с.

УДК 330.341.1

ТОВТ Т. Й.,

к.е.н., доцент кафедри менеджменту та управління економічними процесами,
Мукачівський державний університет

НЕОБХІДНІСТЬ ІНВЕСТИВАННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

У «Стратегії інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів» серед пріоритетних напрямів розвитку визначено «...здійснення активної структурної та інвестиційної політики, забезпечення переходу на інноваційний шлях розвитку як головної передумови реалізації стратегії економічного зростання» [1].

Запровадження інноваційної моделі структурної перебудови та зростання національної економіки потребує значних капіталовкладень. Це вимагає від держави здійснення активної інвестиційної політики, адже ресурсне забезпечення інноваційних процесів – основна проблема кожної країни, яка обрала інноваційний шлях розвитку. Однак, інвестиційні

процеси в Україні характеризуються недостатніми обсягами інвестиційних ресурсів та нерациональною структурою вкладень, що робить неможливим швидкий та ефективний перехід нашої держави до моделі інвестиційно-інноваційного розвитку.

В умовах нової економіки, що базується на інтелектуальному капіталі та інноваціях, а також ускладнення виробничих процесів, підвищення рівня наукоємності виробленої продукції, розвитку інформаційної інфраструктури, скорочення тривалості життєвого циклу нових видів товарів і послуг одним із головних факторів забезпечення конкурентоспроможності є інноваційний розвиток підприємства. Вперше про важливість інноваційного чинника в забезпеченні конкурентоспроможності підприємств заговорив Й. Шумпетер, який загалом визначав конкуренцію як суперництво старого з новим, з інноваціями [2, с. 160].

Інноваційний розвиток вітчизняних суб'єктів господарювання вимагає істотної активізації інвестиційних процесів. Інноваційна спрямованість інвестицій у сучасній економіці є потужним фактором економічного зростання, що визначає стабільну, гнучку, добре налагоджену систему інвестування та пов'язані з нею механізми.

Успішна реалізація завдань інноваційного розвитку залежить від створення та функціонування ефективної системи управління процесом інвестування. Результативність інноваційної діяльності підприємств визначається, насамперед, наявністю необхідних внутрішніх і зовнішніх джерел інвестування інновацій, можливістю їхньої мобілізації, зацікавленістю інвестора в підтримці інноваційного розвитку. Це зумовлює необхідність поглиблення теоретичних засад і формування нових наукових підходів до інвестиційного забезпечення інновацій та розроблення дієвих механізмів для їх ефективної реалізації, що визначає актуальність даної проблематики.

Світовий досвід свідчить, що ефективне використання інвестицій сприяє формуванню національних інвестиційних ринків, забезпечує впровадження сучасних технологій, підвищує конкурентоспроможність на ринках товарів і послуг, впливає на процеси макроекономічної стабілізації, дозволяє вирішити соціальні проблеми в суспільстві. Від стану інвестиційної сфери залежить конкурентоспроможність економіки, її структурна перебудова, реалізація стратегії переходу від існуючої екзогенно-залежної моделі до ендогенно-орієнтованої, спрямованої на інноваційний розвиток. У системі сучасного розширеного відтворення інвестиційне забезпечення інноваційного розвитку стає ключовою проблемою. Інвестиційний капітал забезпечує реалізацію інноваційного процесу, а інновації породжують додатковий капітал, і, відповідно – нові інвестиції.

Інноваційна діяльність як об'єктивна єдність процесу інвестування й одержання доходу або соціального ефекту здійснюється на основі співвідношення інноваційного попиту та

пропозиції. Прийнято розрізняти два види інноваційного попиту: потенційний (формальний) попит, що формує інноваційний потенціал і є джерелом для майбутньої інноваційної діяльності, й конкретний попит, що відображає реалізацію реальних намірів суб'єктів інноваційної діяльності. Саме останній вид попиту виступає на ринку інноваційних товарів у формі взаємодії пропозиції інновацій та інвестиційного капіталу. Іншими словами, суб'єктам інноваційної діяльності необхідні інвестиції, а інвесторам – інновації (вигідні об'єкти вкладення коштів). Об'єднання цих потреб і створює умови для отримання відповідного ефекту.

Розглядаючи взаємозв'язок інвестицій та інновацій, не можна не відзначити наступне: якщо підприємець хоча б раз проінвестує який-небудь інноваційний проект й одержить позитивний результат, то він буде прагнути й надалі збільшувати масштаби цієї діяльності.

Інновації забезпечують необхідну якість інвестицій, структурну перебудову економіки й суспільства та відкривають шлях новим продуктам і виробництвам – досконалішим та якіснішим. Високий потенціал ефективності інновацій забезпечує попит на нововведення з боку суб'єктів господарювання, формуючи ринок науково-технічних, організаційних, економічних, соціальних та інших нововведень. Однак, можливості підприємств щодо впровадження інновацій різні, що зумовлено передусім існуючими ресурсними обмеженнями, особливо фінансовими. Тому управління інноваційною діяльністю слід здійснювати, з одного боку, з огляду на потенційні можливості певної інновації у формуванні конкурентних переваг, а з іншого – на інвестиційні можливості підприємств. Для цього необхідно економічно обґрунтувати доцільність впровадження кожної, навіть, на перший погляд, безперечно перспективної інновації. Це дасть змогу керівництву підприємства прийняти позитивне рішення щодо залучення того з можливих альтернативних нововведень, яке забезпечить більш значні конкурентні переваги й належну економічну віддачу, рівень якої значно перевищуватиме вкладені у реалізацію цього рішення кошти.

Забезпечення належного інвестиційного забезпечення інноваційного процесу – одне з основних завдань інноваційної діяльності підприємства. Разом з тим, це завдання є складним і має свої особливості, зокрема розробка будь-якої інновації потребує значних обсягів інвестиційних ресурсів, а інвестиції в інноваційну діяльність, особливо у створення перших зразків інноваційного продукту, належать до категорії “ризикового капіталу”.

Проблема інвестиційного забезпечення інновацій як основна складова, що забезпечує розвиток інноваційного процесу на підприємствах, залишається однією з найбільш важливих для вітчизняної промисловості. Спад інвестиційної діяльності обумовлений, в основному, недостатньою адаптованістю механізму управління процесом розширеного відтворення

промислового виробництва до ринкових умов та зростанням обсягів власних коштів підприємств у фінансуванні капітальних вкладень.

В інвестиційній сфері економіки України триває затяжна криза, що не дає змоги підприємствам вирішити поточні виробничі проблеми та виконувати програми реалізації інноваційних проектів. Без суттєвого покращення інвестиційного клімату в Україні активізація інноваційної діяльності промислових підприємств, а водночас і перехід економіки на інноваційну модель розвитку – неможливі.

Узагальнюючи вищевикладене можна зробити висновок, що інноваційний шлях розвитку суб'єктів господарювання дозволяє їм досягти довгострокових конкурентних переваг, підвищити науково-технічний рівень виробництва та ефективність використання ресурсів. Наявність власних коштів підприємства, доступ до зовнішніх джерел інвестиційних ресурсів для фінансування інновацій, наявність і зацікавленість інвесторів у реалізації інновацій є найважливішими факторами успіху в інноваційному розвитку підприємства.

Список використаних джерел

1. Стратегія інноваційного розвитку України на 2010-2020 роки в умовах глобалізаційних викликів / За заг. ред. проф. В. І. Полохала [Електронний ресурс] // Матеріали парламентських слухань у ВРУ 17.06.2009. Київ: Парламентське видання, 2009. – 628 с. – Режим доступу: <http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/doccatalog/list?currDir=48718>.

2. Шумпетер Й. Теория экономического развития / Й. Шумпетер. – М.: Прогресс, 1982. – 455 с.

УДК 332

ШЕПЕТЮК Л. В.,
викладач економічних дисциплін
Гусятинського коледжу ТНТУ ім.І.Пуллюя

ОКРЕМІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВ (ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ)

У сучасних ринкових умовах підприємництво відіграє важливу роль в економіці, розвиток якої неможливий без підприємницького сектору. Світова практика свідчить, що економіка розвинутих країн в основному базується на малому та середньому бізнесі. Мале підприємництво визначає темпи економічного розвитку та здійснює структурну перебудову економіки, забезпечує ринок споживчими товарами і послугами повсякденного користування, створює додаткові робочі місця та сприяє послабленню монополізму і

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>